



Lese- og skrivelærer i alle fag - og nynorsk

Marit Wadsten,
Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa

Krav om toskriftskompetanse:

- ”Nynorsk høyrer i utgangspunktet alltid med der norsk språk blir tematisert eller brukt”

(St. meld. 35 Mål og meining (2007-2008) s.82).

Språkleg kompetanse som del av lærarkompetansen:

- Felles læringsutbytte for begge utdanningane under ” Ferdighet” i forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene 1.-7 og 5.-10. trinn:
- ”Kandidaten mestrer norsk muntlig, norsk skriftlig både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng.”

Norskspråkleg kompetanse som eit krav for undervisning i alle fag

- Bakgrunnen for dette i GLU finn vi i innføringa av dei grunnleggjande ferdigheitene i LK06.
- Lesing og skriving skal **både** brukast som læringsreiskap **og** vere ein del av fagspesifikk kunnskap i alle fag.

Formål med norskfaget (LK06)

- I Norge er både bokmål, nynorsk og samisk offisielle skriftspråk, og det tales mange ulike dialekter og sosiolekter, men også andre språk enn norsk. Norsk språk og kultur utvikles i en situasjon preget av kulturelt mangfold og internasjonalisering, i samspill med nordiske nabospråk og minoritetsspråk i Norge og med impulser fra engelsk. I dette språklige og kulturelle mangfoldet utvikler barn og unge sin språkkompetanse.

Med utgangspunkt i denne språksituasjonen skal det legges til rette for at barn og unge får et bevisst forhold til språklig mangfold og lærer å lese og skrive både bokmål og nynorsk.

Nynorsk og bokmål skal inn alt på barnetrinnet:

- Etter 2. trinn
 - samtale om et utvalg sanger, regler, dikt, fortellinger og eventyr fra fortid og nåtid på bokmål, nynorsk og i oversettelse fra samisk og andre kulturer.”
- Etter 7. trinn
 - lese et mangfold av tekster i ulike sjangrer og av ulik kompleksitet på bokmål og nynorsk: norske og oversatte, skjønnlitterære tekster og sakprosa tekster
 - Eksperimentere med ulike språkvarianter i egen skriving på bokmål og nynorsk, dialekt og gruppespråk” (LK 06 Norsk).

Institusjonell fridom Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn

- ”Med utgangspunkt i forskriften og nasjonale retningslinjer skal den enkelte institusjon utarbeide programplaner for grunnskolelærerutdanningene med bestemmelser om faglig innhold, praksisopplæring, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger. Programplanen skal vedtas i institusjonens styre.”

Frå fagplanen på HiO, LUI

A Digital arbeidsmappe med:

- minst eitt innspel i fagleg forum på nett
- tre tekstar knytt til faglege emne som ikkje omfattar FoU - prosjektet, ein av desse skal vere ein digital samansett tekst
- respons til minst ein tekst av medstudent
- vurdering av læremiddel for vidaregåande lese- og skriveopplæring eller ei lærebok (med vekt på grunnleggjande ferdigheiter)
- vurdering av kartleggingsverktøy eller lesetest
- Prosjektbeskriving av FoU - prosjektet (fagtekst)

B Deltaking på samlingane

- Studenten vel sjølv målform på skriftlege arbeid innanfor desse rammene: Dei tre skriftleg tekstane skal dokumentere kompetanse i ei av de to norske målformene, (bokmål og nynorsk) og prosjektbeskrivinga og FoU- rapporten i den andre målforma.
- Arbeidskrav blir vurdert til "Godkjent" eller "Ikkje godkjent". Studentar som leverer/utfører arbeidskrav innan fristen, men som får vurderinga "Ikkje godkjent", har høve til minst ein og maksimum to nye innleveringar/utføringar. Studentane må då sjølve avtale ny vurdering av arbeidskravet med faglærar.